

Mamografický skríning a kvalitatívne porovnanie skríningových mamografických pracovnísk na základe vyhodnotenia indikátorov kvality mamografického skríningu v roku 2022

A. Kállayová, Z. Bárdyová, J. Trautenberger Ricová, M. Rečková
Národný onkologický inštitút

Mamografický skríning je:

1. dlhodobý proces

2. štátom garantovaný

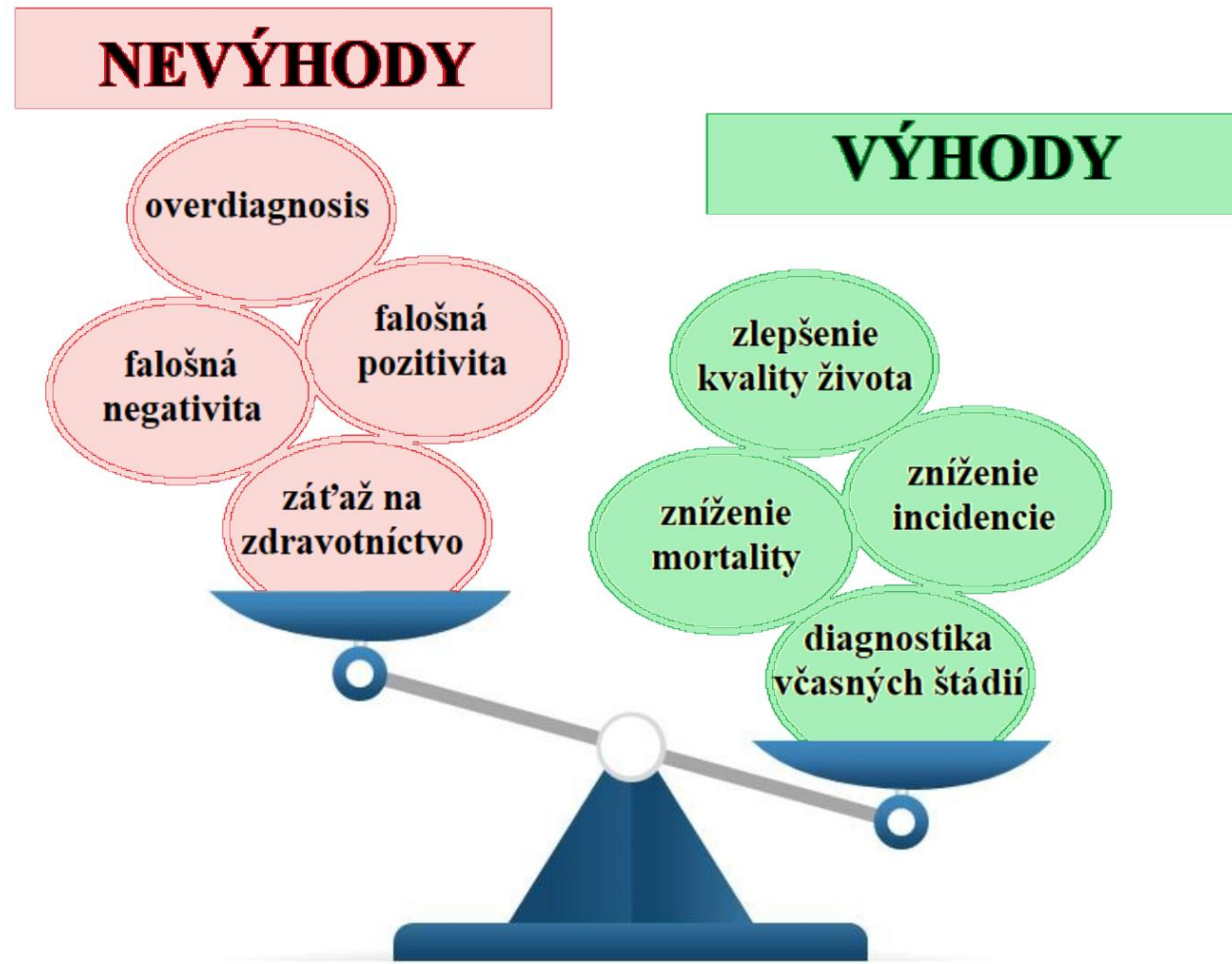
3. organizovaný

4. kontrolovaný

5. vyhodnocovaný

Správny pomer medzi pozitívami a negatívami skríningu

1. Dlhodobý proces

- 🎗️ Vyhľadávania včasných štádií rakoviny prsníka u asymptomatických žien vo veku 50-69 rokov + 364 dní každé dva roky
- 🎗️ **Rozšírenie: 45-69 rokov + 364 dní každé 2 roky od 70-75 rokov každé 3 roky**
- 🎗️ Cieľom je účasť žien viac ako 75 percent
  - ➡️ vtedy je pokles mortality o 30 percent
  - ➡️ vrátane operácií a následnej liečby menšieho rozsahu

2. Štátom garantovaný

- ✚ Plne hrazené ZP
- ✚ ZP pozývajú asymptomatické ženy, ktoré sa mamografie nezúčastnili viac ako 2 roky
- ✚ Štát vytvára stabilné podmienky pre dlhodobú existenciu skríningu
- ✚ Centrálné riadenie cez NOI
- ✚ Kontrola cestou MZ SR:
  - ➔ Komisia MZ SR pre skrínung onkologických chorôb v SR.
  - ➔ Odborná pracovná skupina pre zabezpečenie kvality mamografických pracoviísk Komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne

3. Organizovaný proces

- Štandardný postup na výkon prevencie karcinómu prsníka metódou populačného skríningu – skrínigová mamografia, 3.revízia

Preverené skriningové mamografické pracovisko

- ✂ Negatívny výsledok je oznámený ústne ihneď a písomne do 3 dní
- ✂ Doplňujúce vyšetrenia (USG, biopsia) s prejednaním výsledku a odporúčaným postupom cestou prsníkovej komisie a osobným oznámením výsledku (rádiológ oznamuje osobne žene výsledok biopsie a ďalšieho odporúčaného postupu do 15 pracovných dní)
- ✂ Prsníková komisia (interdisciplinárny tím rádiológ, onkológ, chirurg... prejednávajú všetky v skriningu zistené malignity na spoločných stretnutiach so zápisom odporúčaní)

4. Kontrolovaný proces cestou

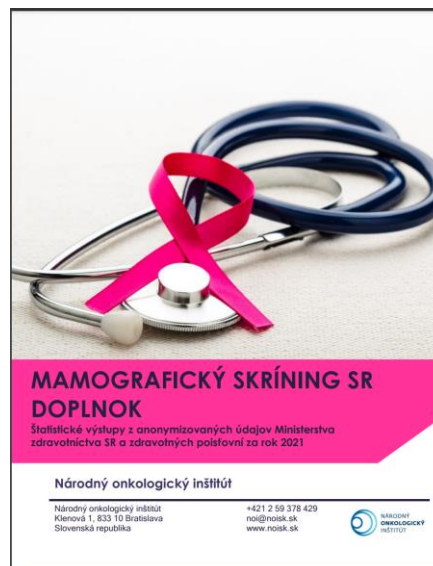
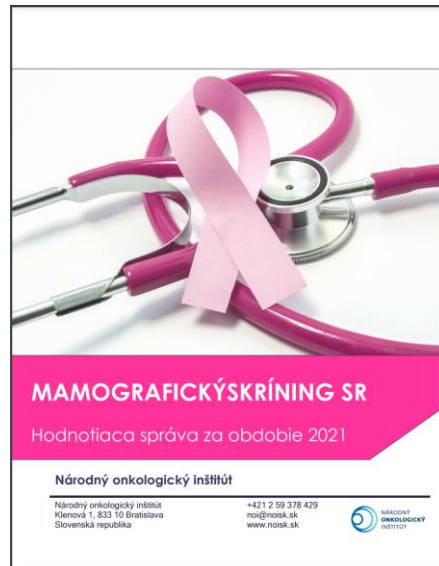
- ✚ IARC všetky skríniny
- ✚ European guidelines on breast Cancer screening and diagnosis
- ✚ MZ SR
- ✚ Komisia MZSR pre skríniny onkologických chorôb SR
- ✚ Odborná pracovná skupina pre zabezpečenie kvality mamografických pracovišť Komisie MZSR pre zabezpečenie kvality v rádiológii, v radiačnej onkológii a v nukleárnej medicíne

- ✚ Vstupný audit, kontrolné audity každý rok → neskôr každé 3 roky

- ✚ Vlastné preverené skríninové mamografické pracovisko: je povinné každý rok vykonať vlastný interný audit.

5. Vyhodnocovaný proces

- Samotné preverené skriningové mamografické pracoviská mesačne zasielajú anonymizované štatistické dáta na NOI
  - (program zberu dát NOI MamoLight)
- Výročná správa mamografického skriningu NOI každý rok

Štatistický audit

Vyhodnotenie kvalitatívnych parametrov skríningu.

INDIKÁTORY:

1. Rozsah skriningového programu
Počet žien v cieľovej populácii v organizovanom skriningovom programe /
Počet žien v príslušnom veku v celej krajine
2. Pokrytie podľa pozvania
Počet žien pozvaných na skrínung v danom časovom období /
Počet žien v cieľovej populácii
3. Pokrytie na základe vyšetrenia
Počet pozvaných žien, ktoré absolvovali skrínung v danom časovom období /
Počet žien v cieľovej populácii
4. Miera účasti
Počet pozvaných žien, ktoré absolvovali skrínung v danom intervale /
Počet pozvaných žien v danom intervale
5. Miera ďalšieho vyšetrenia
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung a boli odoslané na ďalšie vyšetrenie /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
6. Stupeň ďalšieho vyšetrenia z technickej príčiny
Počet žien, ktoré boli opätovne pozvané na skriningové vyšetrenie z technických príčin /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
7. Stupeň intervalovej mamografie
Počet žien, ktoré boli opätovne pozvané na skriningové vyšetrenie kvôli symptómom /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
8. Chýbajúce (indikátory potrebné na rôznych úrovniach)
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung ale chýba im výsledok na prvej úrovni /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
9. Stupeň odoslania na operáciu
Počet žien, ktoré boli odoslané na operáciu alebo ženy s inoperabilným karcinómom /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
10. Pomer B / M
Počet žien s benignou histológiou /
Počet žien s histologicky potvrdeným *in-situ* karcinómom
11. Miera detekcie karcinómu prsníka (vrátane *in-situ* karcinómu)
Počet žien s histologicky potvrdeným *in-situ* karcinómom, alebo karcinómom /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung

12. Miera detekcie DCIS
Počet žien s DCIS /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
13. Miera detekcie invazívneho karcinómu prsníka
Počet žien s karcinómom prsníka /
Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
14. Stupeň biopsii s benigným nálezom
Počet žien s benignou histológiou / Počet žien, ktoré absolvovali skrínung
15. Proporcja malých invazívnych karcinómov zo všetkých invazívnych karcinómov
Počet žien s karcinómom prsníka v štádiu pT1A, alebo pT1B / Počet žien s karcinómom
16. Nezachytené malé invazívne karcinómy zo všetkých invazívnych karcinómov
Počet žien s karcinómom a chýbajúcim údajom pT / Počet žien s karcinómom prsníka
17. Podiel zachytených LU negatívnych karcinómov zo všetkých karcinómov diagnostikovaných počas skrínungu
Počet žien s negatívnou LU / Počet žien s karcinómom
18. Podiel nezachytených LU negatívnych karcinómov zo všetkých karcinómov diagnostikovaných počas skrínungu
Počet žien s chýbajúcim údajom o stave LU / Počet žien s karcinómom
19. Podiel zachytených II+ karcinómov prsníka zo všetkých karcinómov diagnostikovaných počas skrínungu
Počet žien s pTNM štádiom IIA - IV / Počet žien s karcinómom
20. Podiel nezachytených II+ karcinómov prsníka zo všetkých karcinómov diagnostikovaných počas skrínungu
Počet žien s chýbajúcim údajom pTNM štádia / Počet žien s karcinómom
21. Podiel zachytených II+ karcinómov prsníka zo všetkých žien, ktoré absolvovali skrínung
Počet žien s pTNM štádiom IIA - IV / Počet žien ktoré absolvovali skrínung
22. Podiel nezachytených II+ karcinómov prsníka zo všetkých žien, ktoré absolvovali skrínung
Počet žien s chýbajúcim údajom pTNM štádia / Počet žien ktoré absolvovali skrínung
23. Konzervatívna liečba (DCIS)
Počet žien s DCIS, ktoré absolvovali prsník-záchovnú operáciu / Počet žien operovaných pre DCIS

24. Chýbajúci údaj o konzervatívnej liečbe u DCIS
Počet žien s DCIS s chýbajúcim údajom o operácii / Počet žien s DCIS
25. Konzervatívna liečba (invazívny karcinóm)
Počet žien s karcinómom, ktoré absolvovali prsník-záchovnú operáciu / Počet žien s karcinómom
26. Chýbajúci údaj o konzervatívnej liečbe (invazívny karcinóm)
Počet žien s karcinómom, s chýbajúcim údajom o operácii / Počet žien s karcinómom
27. Konzervatívna liečba u štádia pT1
Počet žien s karcinómom štádia pT1 s prsník-záchovnou operáciou / Počet žien s karcinómom štádia pT1
28. Chýbajúci údaj o konzervatívnej liečbe u štádia pT1
Počet žien s karcinómom štádia pT1 s chýbajúcim údajom o operácii / Počet žien s karcinómom štádia pT1
29. Populačná incidencia karcinómu prsníka
30. Podiel poročilých štádií karcinómu prsníka
31. Populačná mortalita karcinómu prsníka

- I. Pokrytie a účasť populácie
- II. Validita skriningového testu (odhady senzitivity a špecificity)
- III. Predoperačná diagnostika
- IV. Prognostické faktory nájdených nádorov
- V. Dlhodobé ukazovatele populačného dopadu

Validácia s dátami zo ZP

🎗️ NCZI a NOR

NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ REGISTER

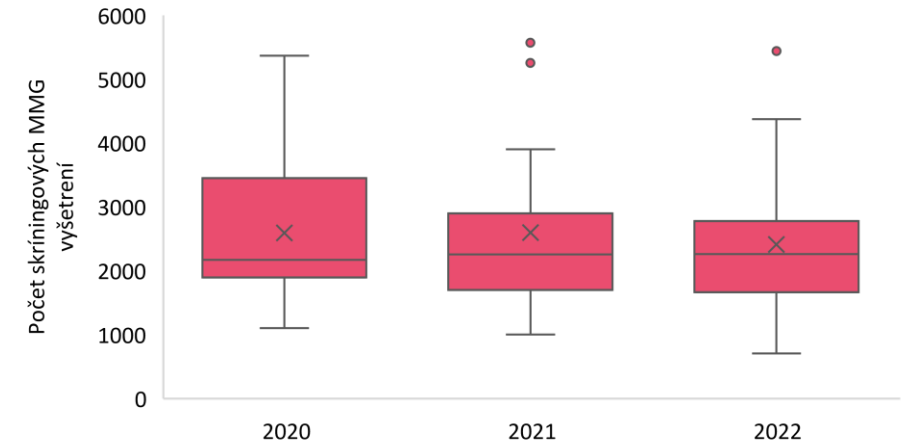
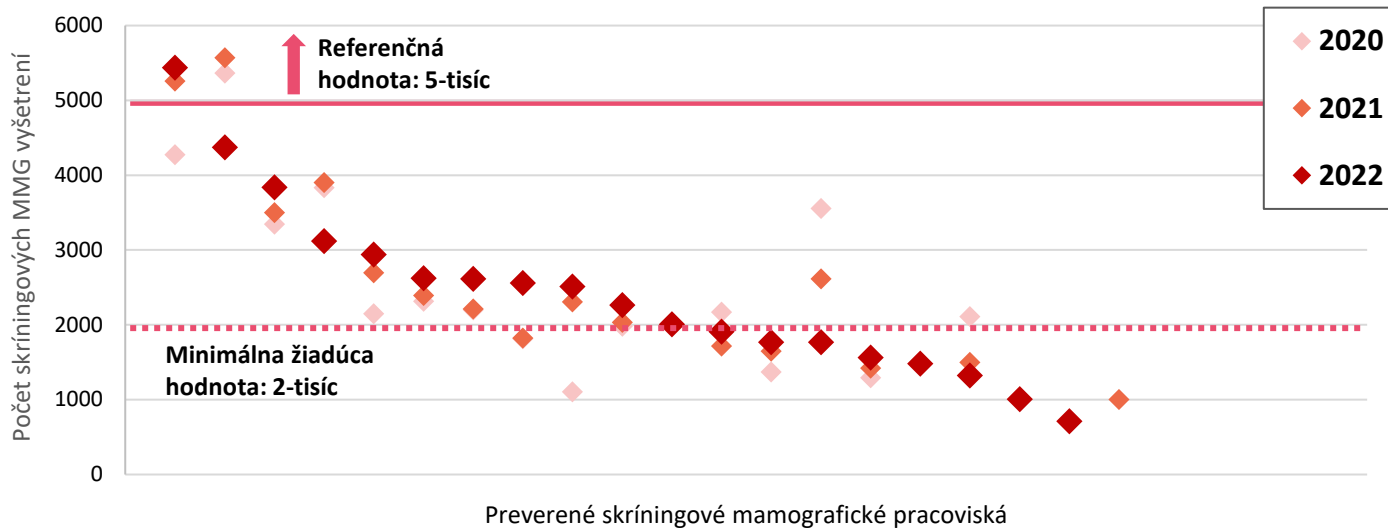

- ✚ zber a vyhodnocovanie štatistických výsledkov mamografického skríningu v záväznej štruktúre, je podmienkou:
  - ✚ sebakontroly jednotlivých skrínigových mamografických pracovísk
  - ✚ štatistického zberu dát o účastníčkach skríningu a jeho vyhodnocovaní
  - ✚ vyhodnotenia indikátorov kvality mamografického skríningu
  - ✚ na základe vyhodnotených parametrov modifikovať proces mamografického skríningu

Počet skrínigových mamografií v centrách

Počet skrínigových mamografií v centrách

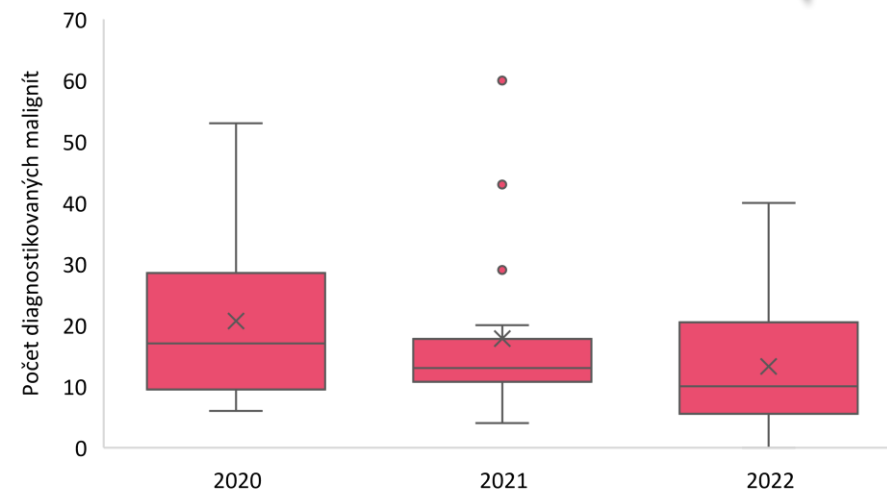
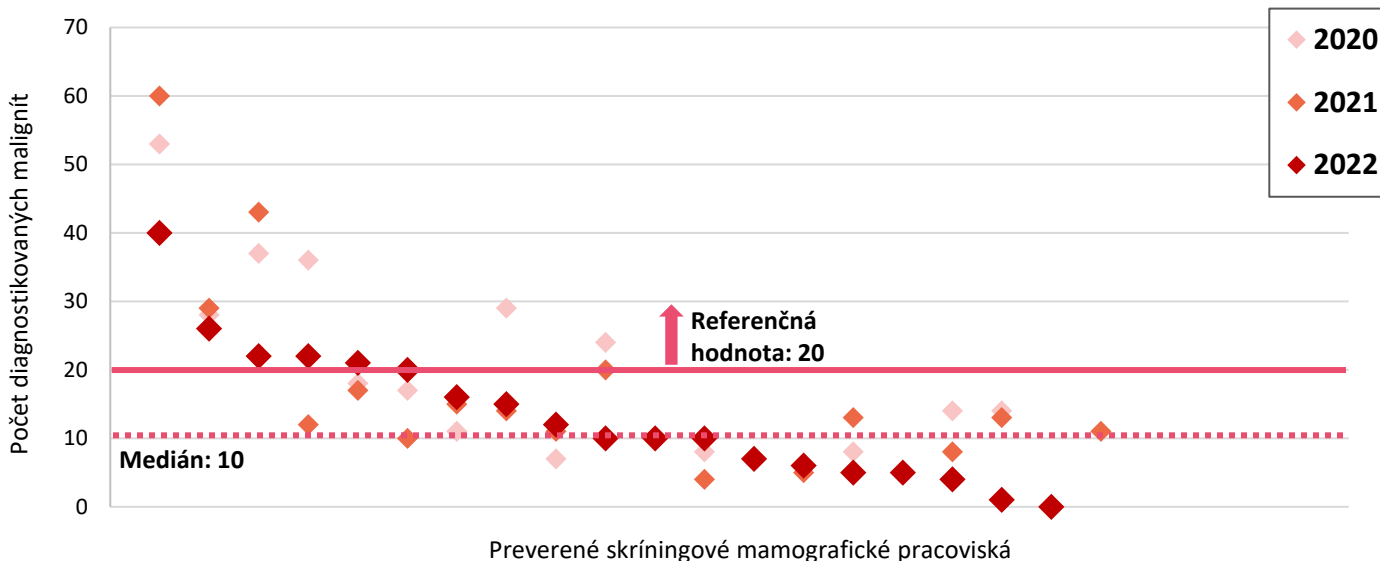
Vzhľadom na cieľovú populáciu žien a počet skrínigových centier, v rámci SR pripadá na jedno centrum 18-tisíc žien (rozsah medzi krajmi 11 980 – 49 485)

NEDARÍ SA NÁM NAPLNĽ KAPACITY PREVERENÝCH SKRÍNIGOVÝCH PRACOVÍSK NA MIN. 5000 VYŠETRENÍ

V roku 2022 dosiahlo referenčnú hodnotu 5-tisíc len jedno pracovisko!
Medián 2-tisíc vyšetrení dosahuje len 50% pracovísk.

	2020	2021	2022
počet centier	15	16	19
priemer	2590	2597	2409
medián	2168	2257	2262

Počet diagnostikovaných malignít v centrách

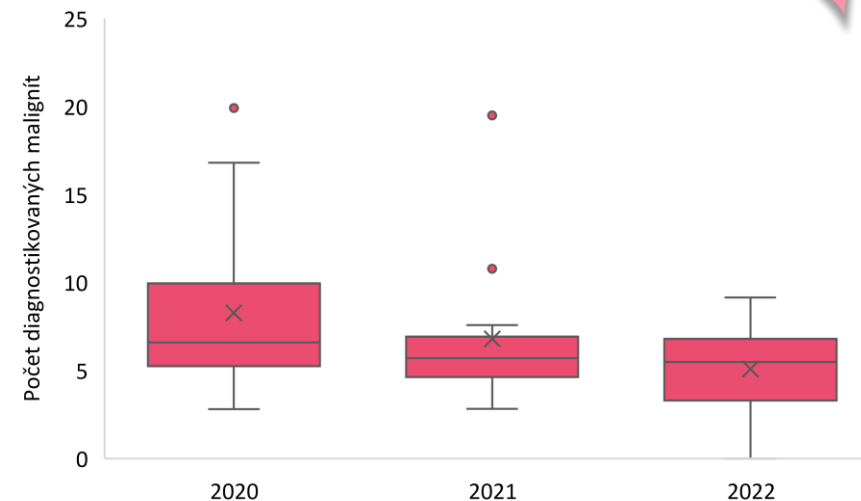
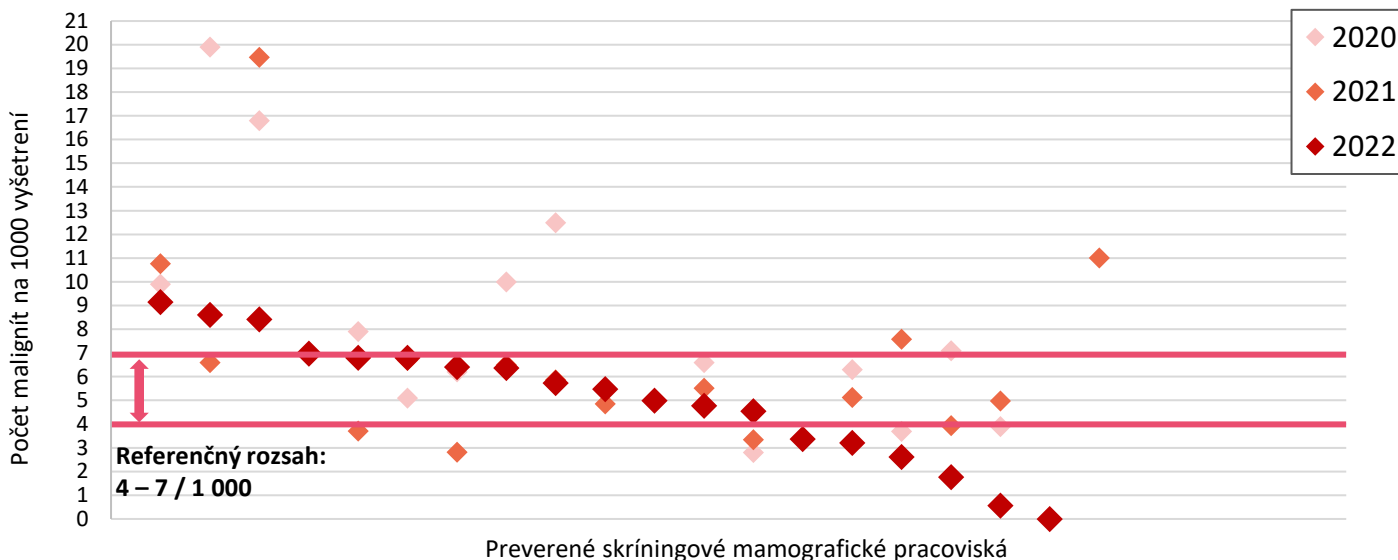

Pri zvyšujúcej sa účasti žien, dochádza prechodne k zvýšeniu incidencie C50 odhalením aj pokročilejších štádií v asymptomatickej populácii žien a následne nastupuje dlhodobý pokles.

Referenčná hodnota 20 malignít a viac sa vzťahuje na realizáciu viac ako 5000 skriningových mamografií.

	2020	2021	2022
počet centier	15	16	19
priemer	21	18	13
medián	17	13	10

Detekčná miera (na 1000 vyšetrení)

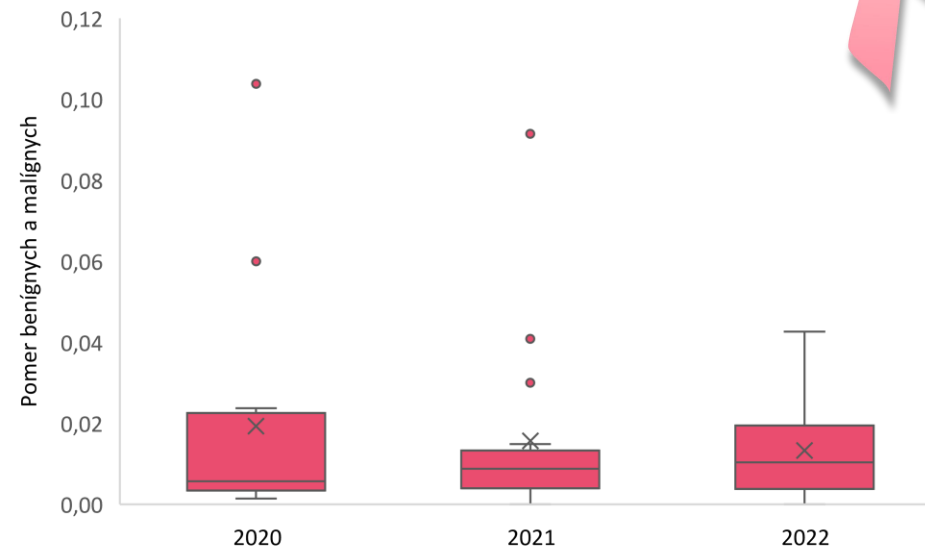
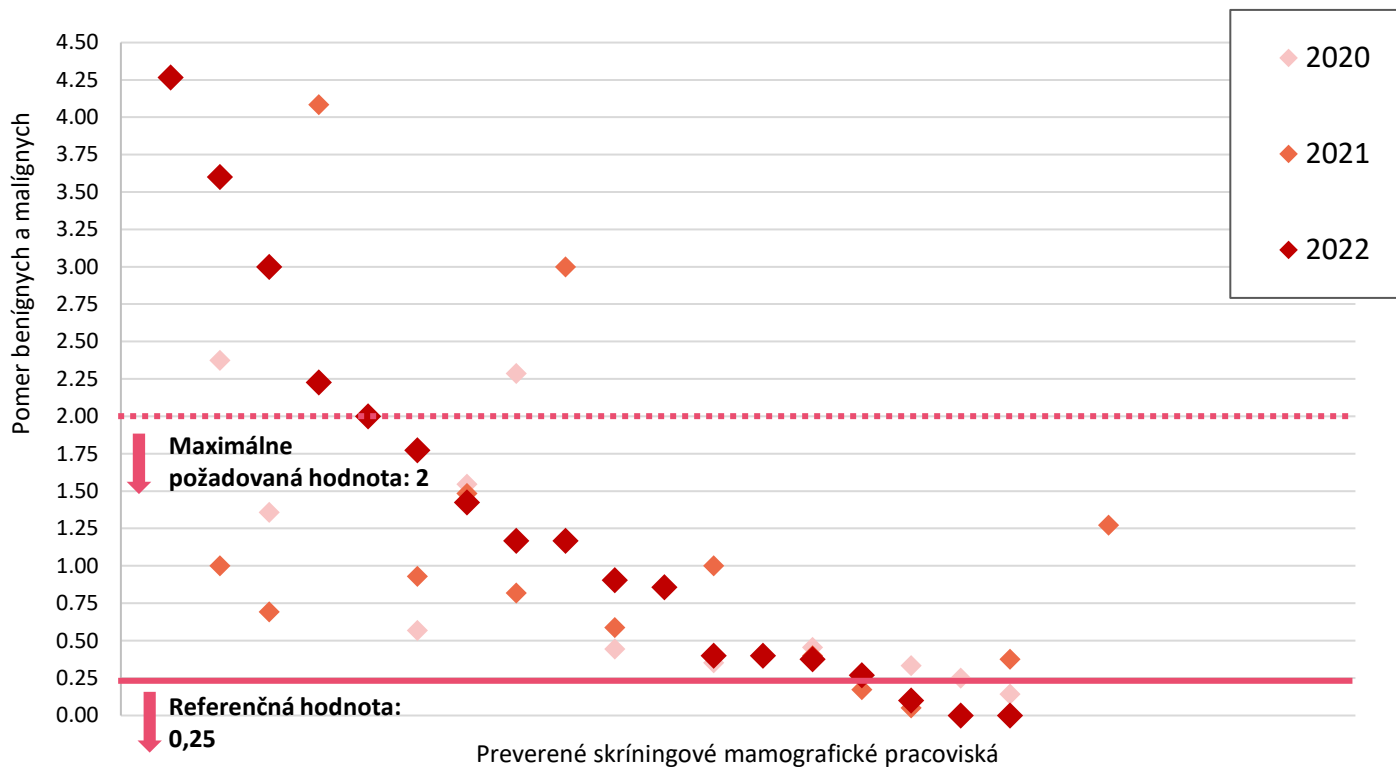
ROZSAH DETEKČNEJ MIERY JE DÔLEŽITÝM INDIKÁTOROM KVALITY PREVERENÝCH SKRÍNINGOVÝCH MAMOGRAFICKÝCH PRACOVÍSK, AKO AJ CELÉHO MAMOGRAFICKÉHO SKRÍNINGU!

V roku 2022 53% centier spĺňalo referenčný rozsah detekčnej miery malignít 4-7/1000.

Naopak, 16% centier malo vyššiu detekčnú mieru ako 7/1000 a až 31% centier dosahovalo nižšiu detekčnú mieru ako 4/1000.

	2020	2021	2022
počet centier	15	16	19
priemer	8,3	6,8	5,1
medián	6,6	5,7	5,5

Pomer benígnych / malígnych

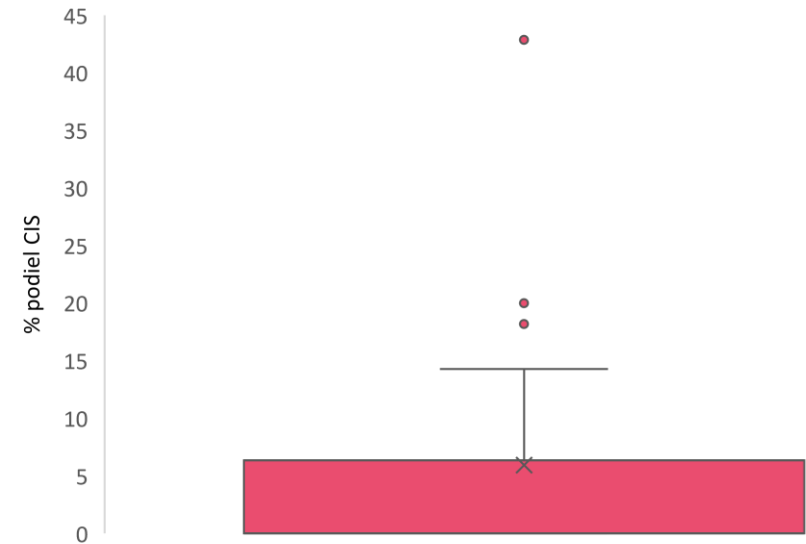

**Referenčná hodnota pomeru B/M je 0,25 t.j. 1/4!
Toho času (začiatok implementovania skriningu) je maximálne požadovaný pomer B/M 2 t.j. 2/1.**

	2020	2021	2022
počet centier	15	16	19
priemer	1,93	1,56	1,33
medián	0,57	0,87	1,04

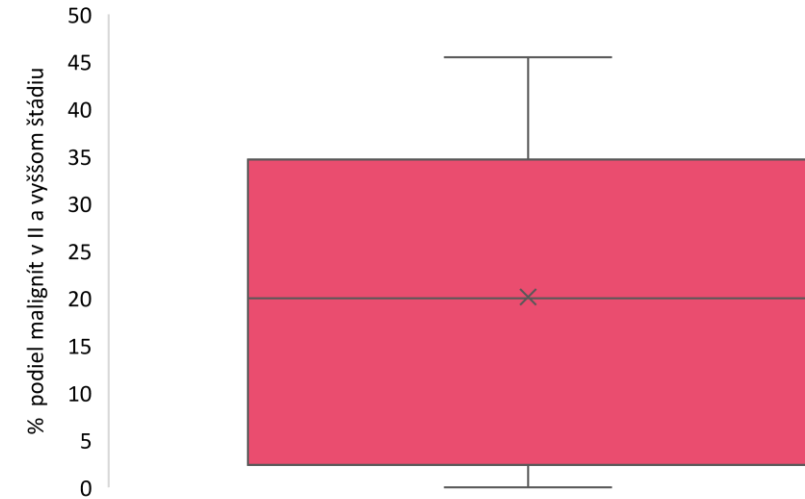
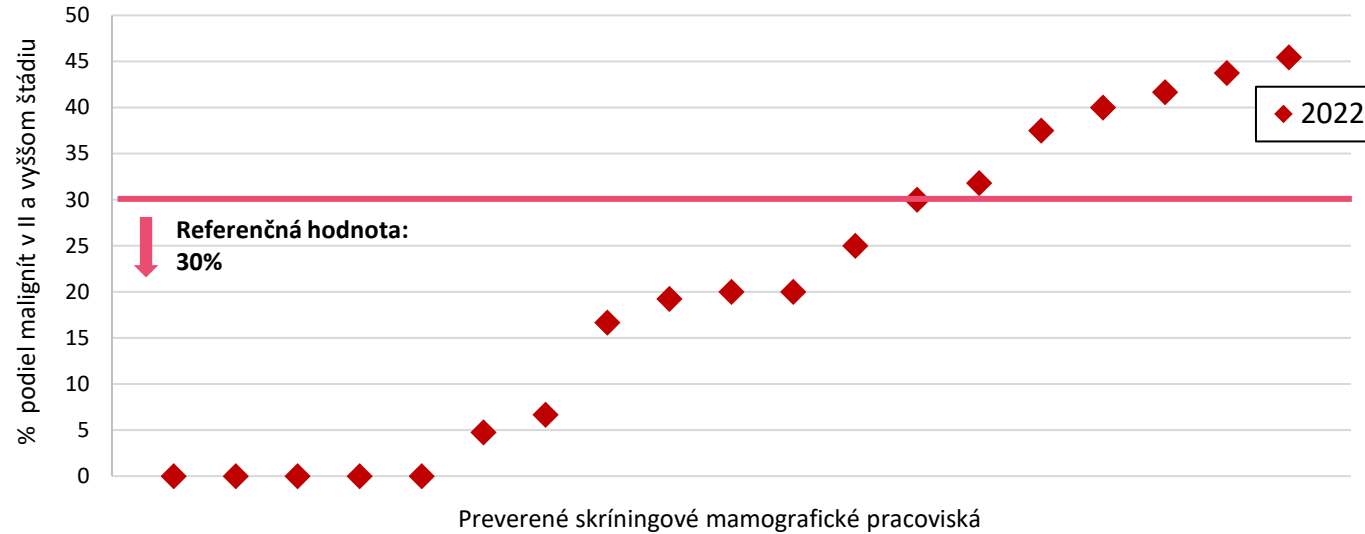
Podiel karcinómov in situ

V roku 2022 len 2 centrá diagnostikovali CIS v referenčnom rozsahu.
Až 63% centier nedиагностikovalo žiadny CIS!

	2022
počet centier	19
priemer	6%
medián	0%

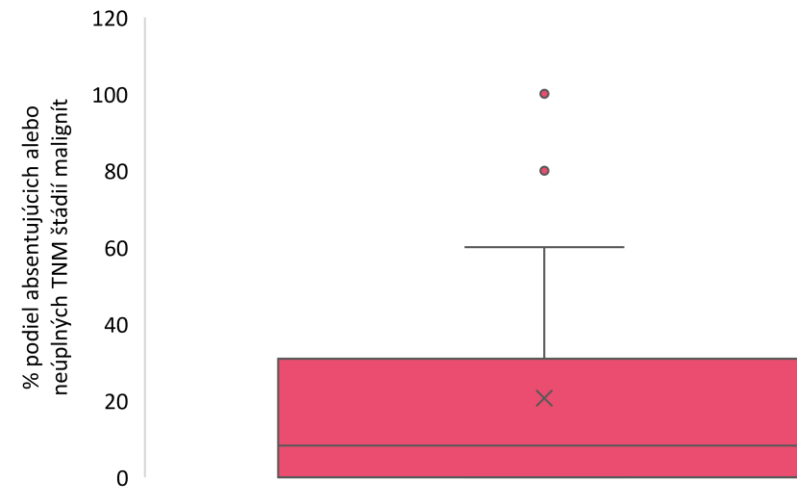
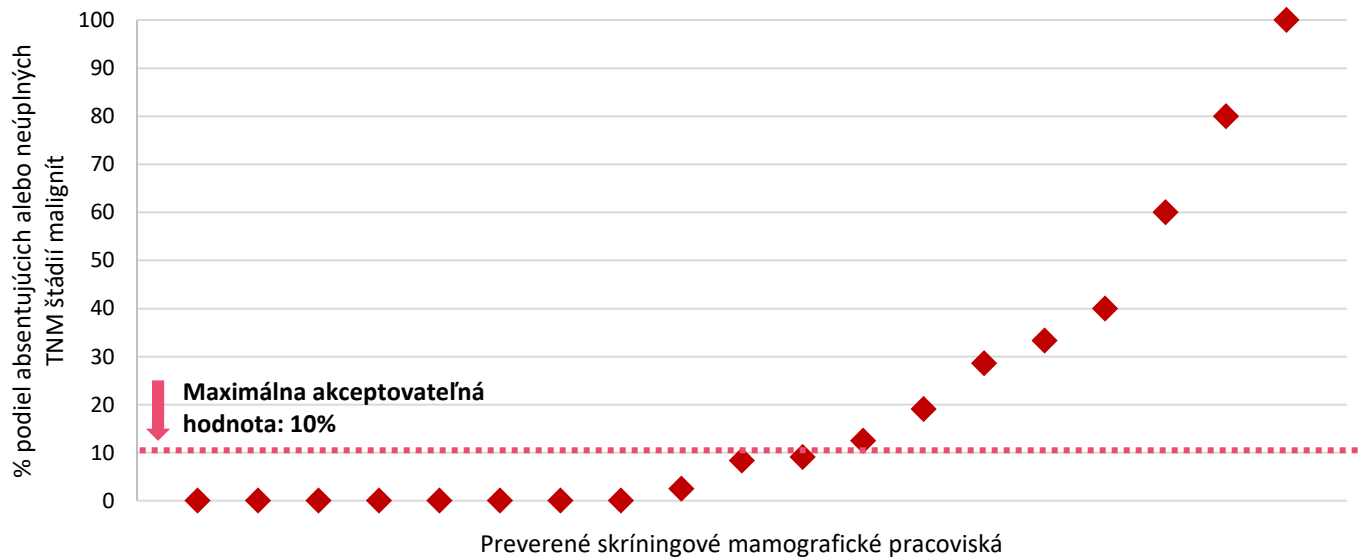
Podiel pokročilých karcinómov (štádium II a viac)

V roku 2022 68% centier diagnostikovalo do 30% malignít v II alebo vyššom štádiu. Následne 32% centier diagnostikovalo viac ako 30% týchto malignít.

	2022
počet centier	19
priemer	20
medián	20

Podiel absentujúcich údajov štádia malignity

PROBLEMATICKÝ ZBER ÚDAJOV TÝKAJÚCI SA TNM ŠTÁDIA DIAGNOSTIKOVANÝCH MALIGNÍT. NEVYHNUTNOSŤOU KAŽDÉHO CENTRA JE SPOLUPRACOVAŤ S EFEKTÍVNE VEDENOU PRSNÍKOVOU KOMISIOU!

V roku 2022 až 42% pracovísk diagnostikovalo viac ako 10% malignít, ktorých štádium nebolo možné určiť. Do štatistík sa nerátajú objektívne príčiny.

	2022
počet centier	19
priemer	21
medián	8

Ďakujem za pozornosť

